

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Запорізької початкової
школи «Барвінок»
Запорізької міської ради
Протокол від 31.08.2023 р. №6

Голова педради _____ Альбіна ЛИСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ від 31.08.2023 р. №

Директор ЗПШ «Барвінок»
_____ Альбіна ЛИСЕНКО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА **Запорізької початкової школи «Барвінок»** **Запорізької міської ради**

2023

Зміст

Вступ.....	3
Освітня програма Запорізької початкової школи «Барвінок» (1-2 класи).....	4
Освітня програма Запорізької початкової школи «Барвінок» (3-4 класи).....	18
Навчальні програми для учнів закладів освіти.....	34
Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (1-4 класи).....	38
Організація дистанційного навчання.....	47
Навчальний план Запорізької початкової школи «Барвінок».....	49
Освітня програма. Дошкільний підрозділ.....	62
Пояснювальна записка.....	63
Цілі та задачі освітньої діяльності закладу.....	67
Особливості організації освітнього процесу.....	68
Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.....	69
Опис та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти.....	77
Права та обов'язки здобувачів освіти.....	78

ВСТУП

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальної, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Для реалізації мети повної загальної середньої освіти, а також належної організації освітнього процесу школа розробляє та використовує у своїй діяльності освітню програму.

Освітня програма Запорізької початкової школи «Барвінок» Запорізької міської ради окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями *обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей*, визначених Державним стандартом освіти.

Освітня програма розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017);
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (Прийняття від 16.01.2020. Набрання чинності 18.03.2020), крім того:
- Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р);
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688);
- Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);
- Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743).

Освітня програма Запорізької початкової школи «Барвінок» Запорізької міської ради складається з 3-х частин та додатків:

- Освітня програма (1 – 2 класи);
- Освітня програма (3 – 4 класи);
- Освітня програма дошкільного підрозділу.

**Освітня програма
Запорізької початкової школи «Барвінок»
Запорізької міської ради
(1-2 класи)**

Освітня програма Запорізької початкової школи «Барвінок» Запорізької міської ради (початкова освіта, 1-2 класи) розроблена на основі Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22), на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688); листа Міністерства освіти і науки України від 1/9530-22 від 19.08.2022 «Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році».

Освітня програма початкової освіти ЗПШ «Барвінок» (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження,
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення (за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.);
- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів закладів загальної середньої освіти складає 805 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-х класів закладів загальної середньої освіти складає 875 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу (далі - навчальний план).

В ЗПШ «Барвінок» передбачено варіант навчального плану початкової школи, який відповідає Типовій освітній програмі для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленій під керівництвом О. Я. Савченко

(затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743). Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення української мови та математики. (1 – 2 клас).

Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани ЗПШ «Барвінок» містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї освітньої програми.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Освітню програму ЗПШ «Барвінок» для учнів 1-4 класів укладено за основними освітніми галузями.

Мовно-літературна, у тому числі:

- Українська мова та література (МОВ)
- Іншомовна освіта (ІНО)
- Математична (МАО)
- Природнича (ПРО)
- Громадянська та історична (ГІО)
- Технологічна (ТЕО)
- Інформатична (ІФО)
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- Мистецька (МІО)
- Фізкультурна (ФІО)

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Українська мова (інтегрований курс)

Мовно-літературна освітня галузь

Метою початкового курсу мовно-літературної освіти є розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистісному й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- Виховання в учнів позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, читання, дитячої книжки, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати своє мовлення;
- розвиток мислення, мовлення, уяви, пізнавальних і літературно-творчих здібностей школярів;
- формування повноцінних навичок читання і письма, уміння брати участь у діалозі, інсценізаціях, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення;
- формування вмінь працювати з різними видами та джерелами інформації;
- ознайомлення учнів з дитячою літературою різної тематики й жанрів, формування прийомів самостійної роботи з дитячими книжками;
- формування вмінь опрацьовувати тексти різних видів (художні, науково-популярні, навчальні, медіатексти);
- дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови;
- залучення молодших школярів до практичного застосування вмінь з різних видів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Відповідно до зазначених мети і завдань у початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістові лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;

2 клас – інтегрований курс «Українська мова та читання».

Іншомовна освітня галузь

Іноземна мова

Головна мета навчання іноземної мови у початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів.

Зміст навчання іноземної мови у початковій школі добирається відповідно до психо-фізіологічних особливостей учнів молодшого шкільного віку.

У початковій школі важливо зацікавити учнів вивченням іноземної мови, викликати в них позитивне ставлення до предмета, вмотивувати необхідність володіння іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування.

Завдання іноземних мов у реалізації мети початкової загальної середньої освіти

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає

навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 2-го класу учні досягають рівня Pre A1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Завдання полягає у формуванні вмінь:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів;
- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

Провідним засобом реалізації вказаної мети є компетентнісний підхід до організації навчання у загальноосвітній школі на основі ключових компетентностей як результату навчання.

Математична освітня галузь

Математика

Метою навчання математики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування в учнів розуміння ролі математики в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу;
- формування у дітей досвіду математичних знань та способів дій для розв'язування навчальних і практичних задач;
- розвиток математичного мовлення учнів, необхідного для опису математичних фактів, відношень і закономірностей;
- формування в учнів здатності міркувати логічно, оцінювати коректність і достатність даних для розв'язування навчальних і практичних задач.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні

фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню. Досвід математичної діяльності застосовується у вивченні інших предметів (освітніх галузей) шляхом використання учнями математичних методів чи інших засобів для пізнання дійсності. Рекомендовано раз на два тижні проводити уроки для організації та виконання міжпредметних навчальних проєктів, міні-досліджень тощо.

Я досліджую світ (Інтегрований курс)

Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі

Зазначені освітні галузі реалізуються в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проєктної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, безпеку життєдіяльності, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання себе, предметів і явищ природи і суспільного життя (спостереження, обстеження, дослід, практична робота, вимірювання, систематизація, класифікація, встановлення логічної та часової послідовності подій, критична оцінка побаченого (почутого), встановлення зв'язків і залежностей в природі і суспільстві, між станом довкілля і діяльністю людини, впливу поведінки на здоров'я та безпеку, залежності результату від докладених зусиль, аналіз наслідків ризикованої поведінки);
- виховання активної позиції щодо громадянської і соціально-культурної належності себе і своєї родини до України, інтересу до пізнання історії та природи свого краю і країни; пошани до символів держави, ініціативної поведінки у громадських акціях, у відзначенні пам'ятних дат і подій;

- розвиток толерантності у соціальній комунікації, ціннісного ставлення до природи та її пізнання, до приватного життя інших людей, усвідомлення правової відповідальності у ситуаціях застосування норм і правил життя в суспільстві, інші соціальні навички щодо взаємодії і співпраці в різних видах діяльності;
- створення умов для самовираження учнів і різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої особистості;
- Формування моделей здорової та безпечної поведінки; умінь розпізнавати ситуації, які становлять загрозу для власного життя і здоров'я та життя і здоров'я інших; аналізувати та оцінювати фактори ризикованої поведінки в довкіллі, роз'яснювати можливі наслідки недотримання правил безпечного поводження в кризових умовах сьогодення.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«**Людина**» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка, безпечна поведінка в умовах надзвичайних ситуацій);

«**Людина серед людей**» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці; волонтерська діяльність як спосіб вияву безкорисливої допомоги іншим);

«**Людина в суспільстві**» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства . Оцінювання загроз для себе і інших. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«**Людина і світ**» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв; участь у добродійній діяльності на користь інших; взаємодопомога і підтримка народів у кризових ситуаціях);

«**Людина і природа**» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Можливі засоби інтеграції в процесі реалізації програми «Я досліджую світ» передбачають включення учнів в практику виконання різноманітних завдань дослідницького характеру, як от:

- дослідження-розпізнавання (Що це? Яке воно? Обстеження за допомогою органів чуття, опис, порівняння з іншими предметами, явищами; спільне - відмінне, до якого цілого воно належить);
- дослідження-спостереження (Як воно діє? Що з ним відбувається? Для чого призначене?);
- дослідження-пошук (запитування, передбачення, встановлення часової і логічної послідовності явищ, подій; встановлення причинно – наслідкових зв'язків (Чому? Яким чином? Від чого залежить? З чим пов'язано?), догадка, висновок-узагальнення).

Інформатична освітня галузь

Інформатика

Інформатична освітня галузь починає реалізуватися з 2-го класу. Метою навчання інформатиці є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування в учнів уявлення про роль інформаційно-комунікаційних технологій у житті людини;
- формування вмінь описувати об'єкти реальної та віртуальної дійсності різноманітними засобами подання інформації;
- формування початкових навичок інформаційної діяльності, зокрема вмінь опрацювати текстову та графічну інформацію;
- формування у дітей початкового досвіду використання комп'ютерної техніки для розв'язування навчальних, творчих і практичних задач;
- розвиток логічного, алгоритмічного, творчого та об'єктно-орієнтованого мислення учнів.

За результатами формування предметної компетентність випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для: доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію); опрацювання інформації; перетворення інформації із однієї форми в іншу; створення інформаційних моделей; оцінки інформації за її властивостями. Програма побудована лінійно-концентрично (з горизонтальним поглибленням).

Дизайн і технології **(інтегрований курс)**

Технологічна освітня галузь

Зміст технологічної освітньої галузі реалізовується через інтегрований курс «Дизайн і технології».

Метою навчання дизайну і технологій є розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та проєктно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування допитливості, цілісного уявлення про матеріальне і нематеріальне виробництво;
- виховання естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-ужитковому мистецтві;
- набуття досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в матеріалах;

- вироблення навичок раціонального використання матеріалів, безпечного застосування традиційних та сучасних технологій;
- формування культури праці, прагнення удосконалити процес і результати проектно-технологічної діяльності, свій життєвий простір.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Навчальний матеріал вибудовується навколо актуальних освітніх тем, розв'язання життєвих проблем, встановлення взаємозв'язків з іншими освітніми галузями. Обов'язковою умовою проведення занять є виготовлення корисного й естетичного виробу – індивідуально, в парі або групі, оцінювання і презентація результатів навчання. Увага акцентується на організації робочого місця, правилах внутрішнього розпорядку, безпеки праці та санітарних норм.

Мистецька освітня галузь

Мистецтво

Метою навчання мистецтва у школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- розвиток почуттєвої сфери учнів, набуття ними досвіду емоційно-естетичних переживань;
- пробудження інтересу до пізнання творів різних видів мистецтва; виховання гордості за здобутки рідного мистецтва й поваги до творчості інших етносів та народів;
- формування умінь художнього сприймання, аналізу художньої мови та оцінювання творів мистецтва відповідно до вікових можливостей з використанням мистецької термінології;
- оволодіння способами художньо-творчої діяльності в різних видах мистецтва, комунікації з іншими в художній творчості;
- формування елементарних умінь застосування цифрових технологій у мистецькій творчості і презентації здобутків;
- розвиток мистецьких здібностей, здатності самовираження й керування власними емоційними станами через мистецтво та різні види художньої творчості;
- формування здатності встановлювати асоціації між видами мистецтва; між мистецтвом і явищами довкілля;
- досягнення усвідомлення значення мистецтва в житті людини;
- виховання культури глядача-слухача;
- формування здатності об'єктивно оцінювати творчі здобутки свої та інших.

Реалізація поставленої мети і завдань здійснюється за змістовими лініями: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь реалізується через інтегровані предмети вивчення за окремими видами мистецтва: «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», де відбудеться реалізація упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізична культура (навчальний предмет)

Фізкультурна освітня галузь

Метою навчання фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виховання в молодших школярів розуміння значущості занять фізичними вправами, спортивними іграми як важливого засобу зміцнення здоров'я, отримання задоволення, гартування тіла та характеру, самовираження, соціальної взаємодії у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- формування в учнів здатності володіння різними способами рухової діяльності, виконання фізичних вправ; уміння грати в рухливі та спортивні ігри за спрощеними правилами;
- розвиток в молодших школярів здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки позитивних та негативних чинників щодо стану свого здоров'я та фізичного розвитку;
- використовувати різні способи пошуку корисної інформації у довідникових джерелах, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікативних технологій і критичного мислення;
- формування в учнів здатності творчо застосовувати набутий досвід з фізичної культури, використовувати сили природи для зміцнення здоров'я та фізичного вдосконалення;
- розвиток в молодших школярів здатності використовувати навички самоконтролю і самооцінювання свого фізичного стану, дотримуватися санітарно-гігієнічних правил та безпечної поведінки в процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- розвиток в учнів здатності спілкуватися і взаємодіяти з дорослими й однолітками, співпрацювати та досягати спільних командних цілей у процесі спортивно-ігрової діяльності, використовувати термінологічний апарат з фізичної культури рідною мовою під час фізкультурно-оздоровчої діяльності;

- виховання в молодших школярів емоційно-ціннісного ставлення до занять фізичною культурою та спортом, здатності добирати фізичні вправи для розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних можливостей, бажання керуватися правилами безпечної і чесноєї гри, вміння боротися, вигравати і програвати; формування зацікавленості досягненнями українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших спортивних змаганнях.

Зазначена мета і завдання реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

У початковій школі може здійснюється поділ класів на групи при вивченні англійської мови та інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у – 2-х класах – 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту». В ЗПШ «Барвінок» середня наповнюваність перших класів складає 30 учнів, середня наповнюваність других класів - 28 учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного і здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Основними формами організації освітнього процесу є:

- різні типи уроку з використанням інтерактивних методів навчання,
- екскурсії;
- віртуальні подорожі;
- спектаклі;
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час;
- дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти;
- сюжетно-рольові ігри;
- інсценізації;
- моделювання;
- ситуаційні вправи;
- дитяче волонтерство тощо.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми вчителі використовують внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження

їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру.

Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Освітня програма початкової освіти ЗПШ «Барвінок» передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти ЗПШ «Барвінок» забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

**Освітня програма
Запорізької початкової школи «Барвінок»
Запорізької міської ради
(3-4 класи)**

Освітня програма ЗПШ «Барвінок» (початкова освіта, 3-4 класи) розроблена на основі Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22), на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688); листа Міністерства освіти і науки України від 1/9530-22 від 19.08.2022 «Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році».

Освітня програма ЗПШ «Барвінок» (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження;
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та/або предметів і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення (за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.);
- очікувані результати навчання здобувачів освіти;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 1820 годин/навчальний рік:

для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,

для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу освіти (далі – навчальний план).

У ЗПШ «Барвінок» передбачено варіант навчального плану, який відповідає типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22. Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної

середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій додаткові години використано на підсилення мовно-літературної та математичної галузі.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Освітню програму ЗПШ «Барвінок» укладено за основними освітніми галузями.

Мовно-літературна, у тому числі:

- Українська мова та література (МОВ)
- Іншомовна освіта (ІНО)
- Математична (МАО)
- Природнича (ПРО)
- Громадянська та історична (ГІО)
- Технологічна (ТЕО)
- Інформатична (ІФО)
- Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- Мистецька (МІО)
- Фізкультурна (ФІО)

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

В освітній програмі (3-4 класи) мовно-літературну галузь структуровано через впровадження навчальних предметів «Українська мова», «Літературне читання».

Українська мова

(навчальний предмет)

Мовно-літературна освітня галузь

Мета - формування мотивації вивчення української мови; розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності; формування комунікативної та інших ключових компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; розвиток логічного, критичного та образного мислення, мовленнєво-творчих здібностей; формування готовності до вивчення української мови в гімназії.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- Виховання в учнів позитивного емоційно-ціннісного ставлення до української мови, формування пізнавального інтересу до рідного слова, прагнення вдосконалювати власне мовлення;
- розвиток зв'язного мовлення, уяви, пізнавальних здібностей, логічного, критичного та образного мислення школярів;

- формування повноцінної навички письма, уміння брати участь у діалозі, створювати короткі усні й письмові монологічні висловлення;
- дослідження мовних одиниць і явищ з метою опанування початкових лінгвістичних знань і норм української мови;
- залучення молодших школярів до практичного застосування умінь зрізнихвидів мовленнєвої діяльності в навчальних і життєвих ситуаціях.

Реалізація зазначених мети і завдань здійснюється за такими змістовими лініями: «Взаємодіємо усно», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

На вивчення української мови в 3 і 4 класах виділено по 122 години (3,5 години на тиждень). Рекомендовано 3 години на тиждень проводити уроки української мови, 1 годину на два тижні – урок розвитку зв'язного мовлення.

Літературне читання (навчальний предмет)

Мовно-літературна освітня галузь

Пояснювальна записка

У Типовій освітній програмі (3-4 класи) мовно-літературну освітню галузь структуровано через впровадження навчальних предметів «Українська мова» та «Літературне читання».

Мета – розвиток особистості молодшого школяра засобами різних видів читацької діяльності; формування читацької комунікативної та інших ключових компетентностей; збагачення емоційно-ціннісного, естетичного, соціального та пізнавального досвіду; розвиток образного, критичного і логічного мислення та літературно-творчих здібностей; формування готовності до вивчення української та зарубіжної літератури в освітньому закладі II ступеня.

Досягнення мети передбачає розв'язання таких завдань:

- ознайомлення учнів з дитячою літературою різної тематики і жанрів;
- формування в учнів повноцінної навички читання як універсального інструменту функціональної грамотності;
- розвиток інтересу і здатності до самостійної читацької діяльності для задоволення різних потреб читача;
- формування умінь опрацьовувати художні, науково-художні тексти;
- оволодіння прийомами структурно-сислового і образного аналізу текстів різних видів;
- розвиток образного, критичного, логічного мислення та мовлення;
- формування умінь самостійної роботи з різними видами і джерелами інформації;
- формування прийомів роботи з дитячою книжкою, періодичною, довідковою літературою;
- формування вмінь безпечного і критичного використання медіапродукції, здатності створювати медіапродукти і спілкуватися за допомогою медіазасобів;

- розвиток уяви і здатності виявляти себе у різних видах літературно-творчої діяльності.

Відповідно до мети і завдань предмета «Літературне читання» визначено такі змістові лінії: «Пізнаємо простір дитячого читання»; «Розвиваємо навичку читання, оволодіваємо прийомами розуміння прочитаного»;

«Взаємодіємо усно за змістом прослуханого»; «Досліджуємо і взаємодіємо з текстами різних видів»; «Оволодіваємо прийомами роботи з дитячою книжкою»; «Досліджуємо і взаємодіємо з медіапродукцією»; «Перетворюємо та інсценізуємо прочитане; створюємо власні тексти».

Реалізація змістових ліній програми з літературного читання здійснюється в процесі особистісно зорієнтованої розвивальної читацької і комунікативної діяльності учнів. Враховуючи потреби та інтереси молодших школярів у пізнанні світу людей, природи, самопізнанні, залучаючи їх до вдумливого читання найкращих дитячих книжок, текстів, різних видів учитель виховує україномовну особистість, компетентного, критично мислячого читача, який розуміє цінність книги, відчуває красу рідного слова, збагачує свій читацький, мовленнєвий і пізнавальний досвід.

Іноземна мова (навчальний предмет)

Мовно-літературна освітня галузь

Головна мета навчання іноземної мови у початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів.

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на засадах оволодіння іноземною мовою у контексті міжкультурної парадигми, що передбачає навчання мови народу, який нею спілкується, та ознайомлення з його культурою. Такий підхід зумовлює формування готовності до міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою. На кінець 4-го класу учні досягають рівня А1. Ці рівні характеризують результати навчальних досягнень у кожному виді мовленнєвої діяльності та узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання.

Завдання полягає у формуванні вмінь:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;

- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів;
- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.

Провідним засобом реалізації вказаної мети є компетентнісний підхід до організації навчання у загальноосвітній школі на основі ключових компетентностей як результату навчання.

Математика **(навчальний предмет)** **Математична освітня галузь**

Метою навчання математики є різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- формування в учнів розуміння ролі математики в пізнанні явищ і закономірностей навколишнього світу;
- формування у дітей досвіду використання математичних знань та способів дій для розв'язування навчальних і практичних задач;
- розвиток математичного мовлення учнів, необхідного для опису математичних фактів, відношень і закономірностей;
- формування в учнів здатності міркувати логічно, оцінювати коректність і достатність даних для розв'язування навчальних і практичних задач.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа. Дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонування або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Досвід математичної діяльності застосовується у вивченні інших предметів (освітніх галузей) шляхом використання учнями математичних методів чи інших засобів для пізнання дійсності. Рекомендовано раз на два тижні проводити уроки для організації та виконання міжпредметних навчальних проектів, міні-досліджень тощо.

Я досліджую світ (інтегрований курс)

Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язберезувальна освітні галузі

Зазначені освітні галузі реалізуються в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках під час тематичних днів, в процесі проєктної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Метою навчальної програми «Я досліджую світ» є особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, безпеку життєдіяльності, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- формування дослідницьких умінь, опанування доступних способів пізнання себе та свого організму, предметів і явищ природи і суспільного життя (спостереження, обстеження, дослід, практична робота, вимірювання, систематизація, класифікація, встановлення логічної та часової послідовності подій, критична оцінка побаченого (почутого), встановлення зв'язків і залежностей в природі і суспільстві; між станом довкілля і діяльністю людини, вплив поведінки на здоров'я та безпеку, залежність результату роботи від докладених зусиль; аналіз наслідків ризикованої поведінки;
- виховання активної позиції щодо громадянської і соціально-культурної належності себе і своєї родини до України; інтересу до пізнання історії та природи свого краю;
- формування моделей здорової і безпечної поведінки; уміння розпізнавати ситуації, які становлять загрозу для власного життя і здоров'я та життя і здоров'я інших; аналізувати та оцінювати фактори ризикованої поведінки в довкіллі, роз'яснювати можливі наслідки недотримання правил безпечного поводження в кризових умовах сьогодення;
- розвиток толерантності у соціальній комунікації, ціннісного ставлення до природи та її пізнання, до приватного життя інших людей, усвідомлення правової відповідальності у ситуаціях застосування норм і правил життя в суспільстві, інші соціальні навички у взаємодії і співпраці в різних видах діяльності;
- створення умов для самовираження учнів у різних видах діяльності, становлення екологічно грамотної та соціально адаптованої особистості;
- формування моделей здорової і безпечної поведінки; уміння розпізнавати ситуації, які становлять загрозу для власного життя і здоров'я та життя і здоров'я інших; аналізувати та оцінювати фактори ризикованої поведінки в

довкіллі, роз'яснювати можливі наслідки недотримання правил безпечного поводження в кризових умовах сьогодення.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«**Людина**» (людина – частина природи і суспільства, пізнання себе, своїх можливостей; здорова ситуацій);

«**Людина серед людей**» (соціальні ролі (школяр, член сім'ї і громади), стандарти поведінки в сім'ї, в школі, в громадських місцях; моральні норми; навички співжиття і співпраці, соціальні зв'язки між людьми у процесі виконання соціальних ролей; волонтерська діяльність як спосіб вияву безкорисливої допомоги іншим);

«**Людина в суспільстві**» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства і громадянина України. Оцінювання загроз для себе і інших. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«**Людина і світ**» (Земля – спільний дім для всіх людей; толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв; залежність стану довкілля від поведінки всіх людей; участь у добродійній діяльності на користь інших; взаємодопомога і підтримка народів у кризових ситуаціях);

«**Природа**» (різноманітність природи; методи дослідження природи; нежива і жива природа; зв'язки у природі; природа Землі; природа України).

«**Людина і природа**» (взаємозв'язки людини і природи; використання людиною природничих знань, матеріалів, виробів і технологій; відповідальна діяльність людини у природі; правила поведінки в природі; участь дітей в природоохоронній діяльності).

Можливі засоби інтеграції в процесі реалізації програми «Я досліджую світ» передбачають включення учнів у практику виконання різноманітних завдань дослідницького характеру, як от:

- дослідження-розпізнавання (Що це? Яке воно? Обстеження за допомогою органів чуття, опис, порівняння з іншими предметами, явищами; спільне – відмінне, до якого цілого воно належить);
- дослідження-спостереження (Як воно діє? Що з ним відбувається? Для чого призначене?);
- дослідження-пошук (запитування, передбачення, встановлення часової і логічної послідовності явищ, подій; встановлення причинно-наслідкових зв'язків (Чому? Яким чином? Від чого залежить? З чим пов'язано?), догадка, висновок-узагальнення).

Дизайн і технології (інтегрований курс)

Технологічна освітня галузь

Зміст технологічної освітньої галузі реалізовується через інтегрований курс «Дизайн і технології».

Мета – цілісний розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та проектно-технологічної

компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем, культурного й національного самовираження.

Досягнення мети передбачає виконання таких завдань:

- формування допитливості, цілісного уявлення про матеріальне і нематеріальне виробництво;
- сприяння розвитку естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-ужитковому мистецтві;
- набуття досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в різних матеріалах;
- вироблення навичок раціонального використання матеріалів, безпечного застосування традиційних та сучасних технологій;
- формування культури праці, прагнення удосконалювати процес і результати проектно-технологічної діяльності, свій життєвий простір.

Реалізація мети і завдань інтегрованого курсу «Дизайн і технології» здійснюється за змістовими лініями, які відображають структуру розвитку особистості та завершеного циклу проектно-технологічної діяльності: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Програма надає можливість розв'язувати реальні життєві проблеми, реалізовувати інтегративні та творчі можливості проектно-технологічної діяльності, встановлювати взаємозв'язки з іншими освітніми галузями, співпрацювати з експертами різних професійних сфер за межами школи.

Навчальний матеріал вибудовується навколо актуальних освітніх тем. Розподіл навчальних годин за темами, добір об'єктів проектно-технологічної діяльності вчитель визначає самостійно, враховуючи умови навчання та педагогічну доцільність.

Інформатика

(навчальний предмет)

Інформатична освітня галузь

Метою інформатичної освітньої галузі є формування у здобувача освіти інформаційно-комунікаційної та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання завдань з використанням цифрових пристроїв та інформаційно-комунікаційних технологій для розвитку критичного, аналітичного, синтетичного, логічного мислення, реалізації творчого потенціалу, формування активної, відповідальної, безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві.

Головними завданнями є формування умінь:

- знаходити та опрацьовувати інформацію із використанням пошукових систем;
- створювати інформаційні об'єкти та опрацьовувати їх у програмних середовищах;
- здійснювати індивідуальну й колективну діяльність в інформаційному середовищі;

- критично оцінювати інформацію для розв'язання життєвих проблем;
- дотримуватися етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії;
- дотримуватися правил безпечної роботи з комп'ютерними пристроями.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за змістовими лініями «Інформація. Дії з інформацією», «Комп'ютерні пристрої для здійснення дій із інформацією», «Об'єкт. Властивості об'єкта», «Створення інформаційних моделей. Змінення готових. Використання» «Алгоритми».

Курс розрахований на 105 годин: по 35 годин у кожному класі з розрахунку 1 година на тиждень.

Оцінювання якості підготовки здобувачів освіти з предмету здійснюється в таких аспектах:

- 1) рівень володіння теоретичними знаннями;
- 2) здатність до застосування вивченого матеріалу у практичній діяльності;
- 3) свідоме та відповідальне ставлення до етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії;
- 4) вміння співпрацювати;
- 5) використання матеріалу із повсякденного життя, навчальних предметів;
- 6) свідоме знання правил безпечної праці.

Мистецтво

Мистецька освітня галузь

Метою навчання мистецтва у школі є всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- розвиток почуттєвої сфери учнів, набуття ними досвіду емоційно-естетичних переживань, формування мистецьких уподобань та особистісних художніх цінностей;
- поглиблення мотивації до пізнання творів вітчизняного і зарубіжного мистецтва; виховання гордості за здобутки рідного мистецтва та толерантного ставлення до мистецтва інших етносів і народів;
- формування умінь художнього сприймання, аналізу художньої мови та оцінювання творів мистецтва, аргументування думки відповідно до вікових можливостей з використанням мистецьких термінів;
- оволодіння способами художньо-творчої діяльності в різних видах мистецтва, комунікації з іншими в художній творчості;
- досягнення розуміння учнями можливостей цифрових технологій щодо їх застосування в мистецькій творчості;
- розвиток здатності самопізнання і самовираження, керування власними емоційними станами через мистецтво і різні види художньої творчості; розвиток креативності й мистецьких здібностей;

- формування здатності встановлювати зв'язок між видами мистецтва, між мистецтвом та іншими сферами знання (літературою, математикою, знаннями про природу, історію тощо); мистецтвом і явищами довкілля;
- усвідомлення значення мистецтва в житті людини та художнього пізнання для власної успішності;
- формування культури глядача-слухача;
- соціалізація учнів через мистецтво, формування здатності об'єктивно оцінювати творчі здобутки свої та інших.

Відповідно до зазначених мети і завдань виокремлено змістові лінії: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Опанування учнями мистецтва у початковій школі ґрунтується на засадах компетентнісного, ціннісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного ігрового та інтегративного підходів.

Мистецтво сприяє формуванню ключових компетентностей, зокрема, у процесі:

- усного висловлювання вражень від мистецтва; за допомогою коментування дорослого й оцінювання власної художньо-творчої діяльності (вільне володіння державною мовою/здатність спілкуватися рідною);
- застосування мистецької термінології, що має іноземне походження, у процесі інтеграції художніх творів (спілкування іноземними мовами);
- встановлення взаємозв'язків між засобами мистецтва і здійснення елементарних розрахунків для пояснення художньої виразності творів (наприклад, пропорції частин твору, визначення музичного метру, запису ритму, симетрії/асиметрії танцювального руху тощо) (математична компетентність);
- спостереження, дослідження і відтворення довкілля та явищ природи засобами мистецтва (компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічна компетентність);
- самостійного (чи за допомогою дорослих) використання інформаційних технологій для отримання мистецької інформації, художнього творення (інформаційно-комунікативна компетентність);
- формування вміння визначати власні художні інтереси, досягнення і потреби; прагнення доцільно використовувати свій час для пізнання, сприймання, творення мистецтва (навчання впродовж життя);
- співпраці з іншими, зокрема участі у мистецьких заходах, прикрашенні середовища для друзів, сусідів; прояву відповідальності за особистий і колективний результат; використання мистецтва для отримання задоволення, опанування народних традицій, мистецтва рідного краю; толерантного ставлення до мистецтва різних народів (громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей);

- проявів творчої ініціативи та намагання її реалізовувати, зокрема через втілення у практичній художньо-творчій діяльності; презентації результатів власних мистецьких досягнень (підприємливість та фінансова грамотність);
- виявлення бажання впроваджувати нові ідеї (інноваційність).

Культурна компетентність як стрижнева для мистецької освітньої галузі є інтегральною стосовно інших ключових компетентностей.

Мистецька освітня галузь у 3-4 класах у закладі реалізовується через предмети вивчення за окремими видами мистецтва: музичне мистецтво, образотворче мистецтво.

Фізична культура (навчальний предмет)

Фізкультурна освітня галузь

Метою навчання фізичної культури є всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань:

- виховання в молодших школярів розуміння значущості занять фізичними вправами, спортивними іграми як важливого засобу зміцнення здоров'я, отримання задоволення, гартування тіла та характеру, самовираження, соціальної взаємодії у процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- формування в учнів здатності володіння різними способами рухової діяльності, виконання фізичних вправ; уміння грати в рухливі та спортивні ігри за спрощеними правилами;
- розвиток в молодших школярів здатності встановлювати причинно-наслідкові зв'язки позитивних та негативних чинників щодо стану свого здоров'я та фізичного розвитку;
- використовувати різні способи пошуку корисної інформації у довідникових джерелах, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікативних технологій і критичного мислення;
- формування в учнів здатності творчо застосовувати набутий досвід з фізичної культури, використовувати сили природи для зміцнення здоров'я та фізичного вдосконалення;
- розвиток в молодших школярів здатності використовувати навички самоконтролю і самооцінювання свого фізичного стану, дотримуватися санітарно-гігієнічних правил та безпечної поведінки в процесі фізкультурно-оздоровчої діяльності;
- розвиток в учнів здатності спілкуватися і взаємодіяти з дорослими й однолітками, співпрацювати та досягати спільних командних цілей у процесі спортивно-ігрової діяльності, використовувати термінологічний апарат з фізичної культури рідною мовою під час фізкультурно-оздоровчої діяльності;

– виховання в молодших школярів емоційно-ціннісного ставлення до занять фізичною культурою та спортом, здатності добирати фізичні вправи для розвитку фізичних якостей з урахуванням індивідуальних можливостей, бажання керуватися правилами безпечної і чесноєї гри, уміння боротися, вигравати і програвати; формування зацікавленості досягненнями українських спортсменів на Олімпійських іграх та інших спортивних змаганнях.

Зазначена мета і завдання реалізуються за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 3-4-х класах - 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту». В ЗОШ № 4 середня наповнюваність третіх класів складає 30 учнів, четвертих класів - 27 учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання

- іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
 - компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження і дослідження;
 - інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада, тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
 - екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
 - інформаційно-комунікативна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікативної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
 - навчання в продовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
 - громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомлення рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
 - культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв)

шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Основними формами організації освітнього процесу є:

- різні типи уроку з використанням інтерактивних методів навчання,
- екскурсії;
- віртуальні подорожі;
- спектаклі;
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час;
- дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти;
- сюжетно-рольові ігри;
- інсценізації;
- моделювання;
- ситуаційні вправи;
- дитяче волонтерство тощо.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми вчителі використовують внутрішньопредметні і

міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному (за рішенням педагогічної ради) оцінюванню.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Освітня програма початкової освіти ЗПШ «Барвінок» передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти ЗПШ «Барвінок» забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

**Програми, що використовуються освітньою програмою
Запорізької початкової школи «Барвінок»
Запорізької міської ради
на 2023-2024 навчальний рік**

**Навчальні програми для учнів закладів освіти
(для 1-х класів)**

№ з/п	Предмет	Назва програми (автор)	Клас	Видавництво	Рік видання	Гриф
1	Навчання грамоти	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
2	Англійська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
3	Математика	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
4	Я досліджую світ	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
5	Дизайн і технології	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
6	Музичне мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
7	Образотворче мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
8	Фізична культура	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22

Навчальні програми для учнів закладів освіти (для 2-х класів)

№ з/п	Предмет	Назва програми (автор)	Клас	Видавництво	Рік видання	Гриф
1	Українська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
2	Читання	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
3	Англійська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
4	Математика	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
5	Я досліджую світ	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
6	Інформатика	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
7	Дизайн і технології	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
8	Музичне мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
9	Образотворче мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
10	Фізична культура	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	2	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22

Навчальні програми для учнів закладів освіти (для 3-х класів)

№ з/п	Предмет	Назва програми (автор)	Клас	Видавництво	Рік видання	Гриф
1	Українська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	3	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
2	Літературне читання	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	3	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
3	Англійська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	3	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
4	Математика	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	3	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
5	Я досліджую світ	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	3	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
6	Інформатика	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	3	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
7	Дизайн і технології	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	3	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
8	Музичне мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	3	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
9	Образотворче мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	3	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
10	Фізична культура	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	3	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22

Навчальні програми для учнів закладів освіти (для 4-х класів)

№ з/п	Предмет	Назва програми (автор)	Клас	Видавництво	Рік видання	Гриф
1	Українська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	4	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
2	Літературне читання	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	4	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
3	Англійська мова	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	4	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
4	Математика	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	4	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
5	Я досліджую світ	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	4	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
6	Інформатика	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	4	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
7	Дизайн і технології	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	4	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
8	Музичне мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	4	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
9	Образотворче мистецтво	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	4	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22
10	Фізична культура	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	4	Сайт МОН	2022	Наказ МОН від 12.08.2022 № 743-22

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ (1-4 класи)

Оцінювання учнів 1-4-х класів відбувається згідно з наказом МОН України № 813 від 13.07.2021 р. «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти», з урахуванням листа Міністерства освіти і науки України від 1/9530-22 від 19.08.2022 «Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році».

Оцінювання - це процес отримання даних про стан сформованості результатів навчання учнів, аналіз отриманих даних та формулювання на його основі суджень про об'єкт, який оцінюють. Оцінювання здійснюють з метою створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного учня/учениці, формування у нього/неї компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності.

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» оцінювання учнів 1-4 класів закладу ґрунтується на принципах дитиноцентризму, об'єктивності, добротності, справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Основними функціями оцінювання є формувальна, діагностувальна, мотиваційно-стимулювальна, розвивальна, орієнтувальна, коригувальна, прогностична, констатувальна, виховна.

Реалізацію формувальної функції оцінювання вчителі закладу забезпечують відстеженням динаміки навчального поступу учня/учениці, визначенням його/її навчальних потреб та подальшим спрямуванням освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення ним/нею. Відповідно до пункту 22 статті 1 Закону України «Про освіту» результати навчання - це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Задля здійснення оцінювання з урахуванням вікових особливостей учнів 1-4 класів щодо можливостей оволодіння певними складниками результатів навчання серед них педагоги виокремлюють об'єктивні результати навчання (знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними, уміння та навички оперувати знаннями, уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності, що відображено в

обов'язкових/очікуваних результатах навчання, визначених в освітній програмі закладу загальної середньої освіти) та особистісні надбання учня/учениці (активність, ініціативність; старанність, наполегливість; комунікабельність, здатність співпрацювати; самостійність, відповідальність; ціннісні ставлення), які він/вона виявляє у процесі досягнення результату навчання.

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;
- підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

Оцінювання передбачає організацію діяльності учнів задля отримання даних про стан сформованості очікуваних результатів навчання, визначених учителем для певного заняття/системи занять з певної програмової теми на основі освітньої програми закладу освіти.

Залежно від дидактичної мети й пріоритетної функції оцінювання, особливостей змісту навчального предмета/інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом у цілому та етапу опанування очікуваним результатом навчання зокрема отримання даних здійснюється під час різних видів навчально-пізнавальної діяльності учнів, яка може бути: за формою - індивідуальною, груповою, фронтальною, за способом виконання - усною (бесіда, розповідь, переказ, діалог тощо), письмовою (окремі навчальні завдання, у тому числі тестові, компетентнісні завдання, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні роботи), практичною (дослід, практична робота, навчальний проект, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей тощо).

На заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета вивчення/інтегрованого курсу вчителі закладу використовують вербальну оцінку окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу (освітньої галузі), яка окрім оцінювального судження про досягнення називає рівень результату навчання. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки о досягнення та позначається буквами: «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)».

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти. Вона дозволяє забезпечити об'єктивність і точність результату оцінювання та розроблена з урахуванням таких показників:

- якість знаннєвого складника компетентностей (дієвість, гнучкість, міцність, повнота, глибина, узагальненість, системність; до того ж визначальними ознаками є дієвість і гнучкість знаннєвого складника, що виявляються у готовності учня/учениці застосовувати знання в навчальних ситуаціях);
- сформованість діяльнісного складника компетентностей за рівнями реалізації навчальної діяльності: рівень розпізнавання і копіювання зразків, репродуктивний, продуктивний, продуктивно-творчий рівні;
- прояв мотиваційно-ціннісного складника компетентностей, а саме умотивованості, інтересу, відповідальності.

**Орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання
учнів 1-4-х класів**

Оцінка результатів навчання	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
Високий	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти; - характеризує об'єкти, визначає їх спільні й відмінні ознаки, властивості; установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти; - застосовує й комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; - знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її, оцінює достовірність інформації; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму) текстову; - прогнозує можливий результат, випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань, і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань; співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати; аналізує, оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб/способи подолання виявленого утруднення планує подальші навчальні дії. - визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; - називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів; групує об'єкти;

	<p>установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами;</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; - знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; - перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову; - пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; визначає утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки
Середній	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнень завдання; - називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, угрупує об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками; - відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату; - знаходить інформацію у запропонованих джерелах; - перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя; - коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок тощо); наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату; - визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення/виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників.
Достатній	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; - називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й

	<p>відмінні ознаки, властивості об'єктів; угруповує об'єкти; установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами;</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; - знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову; - пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосується об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; визначає утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки.
Початковий	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків після детального кількаразового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за наданими орієнтирами; - називає окремі ознаки об'єктів; - відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення результату, зокрема копіює зразок; - знаходить інформацію у запропонованому джерелі за наданим орієнтиром (малюнком, ключовим словом, порядковим номером речення тощо); відтворює частини почутої/побаченої/ прочитаної інформації усно/за допомогою малюнка; - коментує окремі операції короткими репліками на основі запропонованих запитань; співвідносить результат виконання завдання із зразком; констатує за підказкою правильність/неправильність результату

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватись під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтвах досягнень учня/учениці.

Формувальне оцінювання здійснюється в психологічно комфортних умовах, що передбачають рівноправний діалог між учнем/ученицею та вчителем. Оцінювальну діяльність розпочинають із самооцінювання

учнем/ученицею власної роботи (або взаємооцінювання результатів навчання учнями) і завершують оцінюванням результату учителем.

Алгоритм діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання:

- Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей.
- Визначення разом з учнями критеріїв оцінювання.
- Формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання.
- Створення умов для формування умінь учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія).
- Корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Результати формувального оцінювання виражають вербальною оцінкою учителя/учнів, що характеризують процес навчання та досягнення учнів.

Основою формулювання оцінювальних суджень можуть бути орієнтовні рамки оцінювання результатів навчання та очікувані результати, окреслені в освітній програмі.

В оцінювальному судженні розкривають прогрес учнів та поради щодо подолання утруднень, за їх наявності, у досягненні очікуваних результатів навчання відповідно до програмових вимог.

Інформацію щодо сформованості певних результатів навчання учня/учениці та процесу їх досягнення, які учень/учениця виявляє під час виконання усних завдань, практичних робіт тощо, рекомендації щодо їх покращення учитель може фіксувати на носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках учнів тощо).

У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року проводять тематичні діагностувальні роботи.

Тематична діагностувальна робота є засобом зворотного зв'язку стосовно опанування учнями частиною очікуваних/обов'язкових результатів навчання з метою оперативного регулювання та коригування освітнього процесу задля підвищення його ефективності. Її проводять з метою:

- визначення якісних і кількісних характеристик оволодіння певною, достатньо завершеною частиною навчального матеріалу відповідно до очікуваних результатів навчання, визначених в освітній програмі;
- виявлення утруднень в навчальній діяльності учнів, коригування освітнього процесу та (за потреби) внесення коректив до календарно- тематичного планування з метою подолання виявлених в учнів утруднень;
- прогнозування результатів навчання на наступному етапі опанування програмовим матеріалом з урахуванням шляхів удосконалення методики навчання.

Змістовим наповненням тематичної діагностувальної роботи є система навчальних завдань, що передбачають різні рівні реалізації навчальної діяльності та за результатами виконання яких можна отримати об'єктивну інформацію про досягнення групи взаємопов'язаних очікуваних результатів навчання учня на певному етапі опанування програмовим матеріалом.

Обсяг завдань у тематичній діагностувальній роботі визначають з урахуванням вікових можливостей учнів виконати завдання протягом 1 навчальної години, а зміст завдань, види навчальної діяльності добирають з урахуванням специфіки предмета вивчення, готовності учнів виконати завдання для виявлення результату.

Діагностувальні роботи можуть містити завдання, які виконують усно (переказ, власне висловлення тощо), письмово (списування, диктант, тестові завдання тощо), практично (дослід, моделювання/ конструювання, виконання практичної роботи тощо) та завдання, що передбачають виконання роботи з допомогою електронних освітніх ресурсів.

З предметів мовно-літературної освітньої галузі (мова навчання) система тематичних діагностувальних робіт може містити такі навчальні завдання: аудіювання (2-4 кл.), читання вголос (1-4 кл.), читання мовчки (3-4 кл.), читання напам'ять (2-4 кл.), роботу з літературним твором/медіа текстом (2-4 кл.), діалог (усно/письмово, 2-4 кл.), усний переказ (2-4 кл.), письмовий переказ (3-4 кл.), усний твір (2-4 кл.), письмовий твір (4 кл.), списування (1-4 кл.), диктант (2-4 кл.), робота з мовними одиницями (2-4 кл.). Комбінації навчальних завдань у діагностувальних роботах учитель може визначати самостійно з урахуванням дидактичної доцільності їх поєднання та часу, необхідного для виконання певного навчального завдання. Протягом року запропоновані види навчальних завдань у діагностувальних роботах можуть повторюватись. Кількість разів уміщення одного і того ж навчального завдання (кількість аудіювань, диктантів тощо) учитель може визначати з урахуванням особливостей формування певного очікуваного результату навчання та стану його досягнення учнями. З урахуванням дидактичної доцільності діагностувальна робота може бути представлена у тестовій формі й містити тестові завдання закритого і відкритого типів.

З предметів мовно-літературної освітньої галузі (мова вивчення) система тематичних діагностувальних робіт може містити такі навчальні завдання: аудіювання (1-4 кл.), читання (2-4 кл.), говоріння (1-4 кл.), письмо (2-4 кл.). Комбінування навчальних завдань у діагностувальних роботах вчитель може здійснювати самостійно. Водночас можна скористатися порадами щодо комбінування завдань у діагностувальних робіт з мови навчання.

З математики тематичні діагностувальні роботи можуть бути комбінованими, у тому числі з тестових завдань закритого й відкритого типів, та містити навчальні завдання на виявлення стану сформованості навичок читання, запису і порівняння чисел, обчислювальних навичок, навичок читання і запису математичних виразів/рівностей/нерівностей, розв'язування рівнянь, уміння розв'язувати задачі, розпізнавання й побудову геометричних фігур, оперування величинами тощо з урахуванням програмового матеріалу, що опрацьовувався. Водночас учитель може про них робити, які передбачають перевірку одного із результатів навчання (обчислювальних навичок, уміння розв'язувати задачі тощо). Одна з тематичних діагностувальних робіт протягом року може передбачати виявлення стану сформованості навичок усних

обчислень. Зміст завдань у такій роботі, зазвичай, може охоплювати різні змістові лінії навчальної програми з математики.

З інтегрованих курсів, змістове наповнення яких охоплює природничу, соціальну і здоров'язбережувальну, громадянську та історичну освітні галузі, тематичні діагностувальні роботи можуть містити тестові завдання закритого і відкритого типів на виявлення стану опанування учнями програмового матеріалу, практичні роботи з картами, приладами, моделями, а також графічні роботи, за допомогою яких перевіряється вміння інтерпретувати інформацію за допомогою моделі, малюнка, схеми тощо.

Система тематичних діагностувальних робіт у 3-4 класах може містити комплексні діагностувальні роботи для кожного класу, зміст яких охоплює мовно-літературну, математичну, природничу освітню галузі.

Тематичні діагностувальні роботи з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна», а також з курсів за вибором, зазвичай, не проводять.

Кількість і періодичність діагностувальних робіт з предмета вивчення/інтегрованого курсу учитель визначає самостійно під час складання календарно-тематичного плану.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік. Під час підсумкового оцінювання зіставляють навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладів загальної середньої освіти.

Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формування оцінювання. Підсумкову оцінку за рік визначають з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюють шляхом узагальнення даних, отриманих під час формування оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожному учню/учениці виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів навчання за 10-15 днів до кінця навчального року узагальнюють результати навчання учнів з предметів вивчення/інтегрованих курсів за кожним блоком обов'язкових результатів навчання, який окреслений у свідоцтві досягнень, та визначають стан сформованості/рівень результатів навчання учня/учениці з урахуванням динаміки їх формування. Учитель за рішенням педагогічної ради закладу може фіксувати в класному журналі або лише на носії зворотного зв'язку з батьками попередню оцінку за результатами підсумкового оцінювання. Пропонуємо дотримуватись конфіденційності під час інформування учнів та їхніх батьків про результати оцінювання. У разі виявлення бажання учнів (їхніх батьків)

покращити отримані результати, учитель може запропонувати їм **індивідуалізовану діагностувальну роботу** з виявлення стану сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити. Таку роботу учні, зазвичай, виконують в межах індивідуальної роботи під час уроку.

Підсумкову (річну) оцінку визначають з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання. Підсумкову (річну) оцінку фіксують у класному журналі і свідоцтвах досягнень учнів.

Відповідно до пункту 8 статті 12 Закону України «Про освіту» наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та/або якості освіти проводять **державну підсумкову атестацію** здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік.

Організація дистанційного навчання

Організація освітнього процесу в ЗПШ «Барвінок» у 2023-2024 навчальному році здійснюється за дистанційною формою навчання з метою забезпечення максимально можливої безпеки кожного учасника освітнього процесу відповідно до чинних нормативних документів.

Для забезпечення ефективної організації освітнього процесу складено алгоритм дій:

1. Для ефективної взаємодії між всіма учасниками освітнього процесу в кожному класі створено класні спільноти у Viber.
2. Для швидкої та ефективної взаємодії між адміністрацією та педагогами створено спільноту у Viber та Віртуальну учительську на платформі Google Classroom.
3. На шкільному сайті розміщено інформацію для всіх учасників освітнього процесу про форму навчання та розклад уроків.
4. В закладі створено електронний розклад уроків із розміщенням у ньому активних посилань на всі уроки із відображенням в ньому режимів взаємодії (синхронний/асинхронний) відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, не менше 30% навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, має організовуватися в синхронному режимі. Всі учасники освітнього процесу мають доступ до свого класу.
5. Згідно наказу МОЗ України від 01.08.2022 року в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації іншого характеру безперервна тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному форматі не повинна перевищувати для учнів: 1-2 класів – 2 навчальних заняття по 30 хвилин або 3 – по 20 хвилин; 3-4 класів – 2 навчальних заняття по 40 хвилин або 3 – по 30 хвилин, або 4 – по 20 хвилин. Решту навчального часу вчителі використовують для проведення індивідуальних чи групових консультацій та знаходяться на постійному зв'язку з учнями. Під час вибору предметів для проведення уроків в асинхронному режимі перевага надається основним предметам, а саме: українська мова, математика та іноземна мова.
6. Для ведення електронних журналів та електронних щоденників заклад використовує платформу «Нові знання».
7. Для забезпечення навчання в синхронному режимі педагоги використовують платформу «ZOOM».
8. Для забезпечення навчання в асинхронному режимі педагогами створено особисті сайти на платформі Google Sites, на яких вони викладають всі необхідні матеріали для самостійного опрацювання дітьми навчального матеріалу: електронні посилання на підручники, відеоуроки, презентації та інший електронний контент (використовують вже готові матеріали та створюють їх самостійно). А саме:
 - гугл-опитування, тестування в Google Формам;
 - освітні ресурси на порталі «На Урок», «Всеосвіта»;

- інтерактивна дошка JamBoard;
 - Live Worksheets (інтерактивні ігри, тренажери, електронні презентації, онлайн – тести)
 - LearningApps (<https://learningapps.org/>) – онлайн-сервіс, який дозволяє створювати інтерактивні вправи. Він є конструктором для розробки та розміщення матеріалів для навчання.
 - анімацію, музичний супровід.
9. Під час сигналу «Повітряна тривога» навчальний процес переривається та продовжується після сигналу «Відбій повітряної тривоги». Якщо ж сигнал «Повітряна тривога» триває до завершення уроку, тоді навчання учні продовжують в асинхронному режимі. Педагоги фіксують теми, які припали на самостійне опрацювання та вносять корекцію в календарне планування. Тому, при проведенні наступних уроків приділяють увагу темам, які випали. Також цим темам приділяється увага на додаткових заняттях з математики та української мови та під час проведення додаткових консультацій.
 10. Вчителі не фіксують в класному журналі відсутність учнів на онлайн-уроці, так як не всі учні мають таку можливість, але постійно ведуть облік виконаних робіт. (не всі учні молодших класів мають власні засоби для навчання та навчатися самостійно, а користуються ними тільки в присутності батьків).
 11. Всі роботи, завантажені батьками на сайт, педагоги перевіряють щодня та надають письмові коментарі по кожній роботі з результатами перевірки та рекомендаціями щодо допущених помилок.
 12. Для учнів, які виїхали за кордон та навчаються в школах країн перебування, але бажають здобувати освіту в навчальному закладі України, є можливість, обрати сімейну форму навчання або екстернат за власним бажанням.

Адміністрація закладу постійно тримає на контролі питання впровадження дистанційного навчання та результати навчальної діяльності учнів: здійснює контроль за станом ведення шкільної документації, дотриманням розкладу проведення уроків, наповнюваність сайтів матеріалами, відповідність матеріалів змісту навчання, облік відвідування занять учнями, перевірка виконаних робіт учнів, відповідність оцінювання з нормативними документами, проведення уроків, проводить моніторинг сформованості навчальних компетентностей учнів.

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
Запорізької початкової школи
міської ради
Запорізької області
Протокол від _____ 2023 р. № _____
Голова педради _____ Альбіна ЛИСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ від _____ 2023 р. № _____
Директор ЗПШ «Барвінок» Запорізької
_____ Альбіна ЛИСЕНКО

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Запорізької початкової школи «Барвінок»
Запорізької міської ради
на 2023-2024 навчальний рік

Пояснювальна записка

Запорізька початкова школа «Барвінок» згідно статуту - це загальноосвітній навчальний заклад I ступеню до складу якого входить дошкільний підрозділ.

Кількість учнів в 2023-2024 н.р.: 1-4 кл. (9 класів) – 251.

Заняття в закладі в 2023-2024 н.р. проводяться в одну зміну.

Навчальний план Запорізької початкової школи «Барвінок» Запорізької міської ради розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту»,
- постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», який набирає чинності з 1 вересня 2018 року для здобувачів, що навчаються за програмами дванадцятирічної повної загальної середньої освіти,
- наказу МОН України від 12.08.2022 №743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів», розробленою під керівництвом Савченко О.Я.;
- наказу МОН України від 12.08.2022 №743 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», розробленою під керівництвом Савченко О.Я..

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: I семестр - з 1 вересня по 22 грудня, II семестр - з 15 січня по 07 червня 2024 р. та закінчується у межах часу, передбаченого робочим навчальним планом та становить для учнів 1-4 класів 720 навчальних годин. Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули: орієнтовно осінні з 30 жовтня по 03 листопада, зимові з 25 грудня по 12 січня, весняні з 25 по 29 березня 2024 року.

Закінчується навчальний рік проведенням річного оцінювання навчальних досягнень учнів усіх класів та державної підсумкової атестації випускників початкової школи.

Відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2014 року № 1547, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2015 року за № 157/26602, учні 4 класів складають державну підсумкову атестацію. Перелік предметів для державної підсумкової атестації, форму та терміни її проведення визначає Міністерство освіти і науки України.

Інваріантна складова навчального плану сформована відповідно до типових освітніх програм.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової з математики та української мови,
- індивідуальні заняття та консультації.

Запорізька початкова школа «Барвінок»

Запорізької міської ради

Робочий навчальний план на 2023/2024 н.р.

1. Мова викладання – українська
2. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. Розроблена під керівництвом Савченко О.Я. та затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 №743

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		1-А	
			Інклюзивне навчання Дитина 1
Інваріантний складник			
Мовно-літературна, у тому числі:	Українська мова і література	7	
	Іншомовна освіта (англійська)	2	
Математика	Математика	4	
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі, мовно-літературна)		3	
Мистецька	Музичне мистецтво	1	
	Образотворче мистецтво	1	
Технологічна	Трудове навчання	1	
Інформатична	Інформатика	0	
Фізкультурна	Фізична культура	3	
Усього		22	
Варіативний складник			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:			
Українська мова та читання		0,5	
Математика		0,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин		700	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	
Інклюзивне навчання			
Розвиток та корекція емоційно-вольової сфери, когнітивних процесів			1
Корекція розвитку			2
Корекція порушень опорно-рухового апарату			1
Корекція пізнавальних інтересів			
Корекція розвитку мовлення			2

Директор ЗПШ «Барвінок»

Альбіна ЛИСЕНКО

Запорізька початкова школа «Барвінок»

Запорізької міської ради

Робочий навчальний план на 2023/2024 н.р.

- 1 Мова викладання – українська
2. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. Розроблена під керівництвом Савченко О.Я. та затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 №743

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		1-Б	
			Інклюзивне навчання Дитина 1
Інваріантний складник			
Мовно-літературна, у тому числі:	Українська мова і література	7	
	Іншомовна освіта (англійська)	2	
Математика	Математика	4	
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі, мовно-літературна)		3	
Мистецька	Музичне мистецтво	1	
	Образотворче мистецтво	1	
Технологічна	Трудове навчання	1	
Інформатична	Інформатика	0	
Фізкультурна	Фізична культура	3	
Усього		22	
Варіативний складник			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:			
Українська мова та читання		0,5	
Математика		0,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин		700	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	
Інклюзивне навчання			
Розвиток та корекція емоційно-вольової сфери, когнітивних процесів			2
Корекція розвитку			2
Корекція порушень опорно-рухового апарату			
Корекція пізнавальних інтересів			
Корекція розвитку мовлення			2

Директор ЗПШ «Барвінок»

Альбіна ЛИСЕНКО

Запорізька початкова школа «Барвінок»
Запорізької міської ради
Робочий навчальний план на 2023/2024 н.р.

1. Мова викладання – українська

2. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. Розроблена під керівництвом Савченко О.Я. та затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 №743

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		2-А		
			Інклюзивне навчання Дитина 1	Інклюзивне навчання Дитина 2
Інваріантний складник				
Мовно-літературна, у тому числі:	Українська мова і література	7		
	Іншомовна освіта (англійська)	3		
Математика	Математика	4		
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі, мовно-літературна)		3		
Мистецька	Музичне мистецтво	1		
	Образотворче мистецтво	1		
Технологічна	Трудове навчання	1		
Інформатична	Інформатика	1		
Фізкультурна	Фізична культура	3		
Усього		24		
Варіативний складник				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять				
Українська мова та читання		0,5		
Математика		0,5		
Загальнорічна кількість навчальних годин		770		
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22		
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25		
Інклюзивне навчання				
Розвиток та корекція емоційно-вольової сфери, когнітивних процесів			2	
Корекція розвитку			2	
Корекція порушень опорно-рухового апарату				3
Корекція пізнавальних інтересів				
Корекція розвитку мовлення			2	3

Директор ЗПШ «Барвінок»

Альбіна ЛИСЕНКО

Запорізька початкова школа «Барвінок»
Запорізької міської ради

Робочий навчальний план на 2023/2024 н.р.

1. Мова викладання – українська
2. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. Розроблена під керівництвом Савченко О.Я. та затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 №743

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		2-Б
Інваріантний складник		
Мовно-літературна, у тому числі:	Українська мова і література	7
	Іншомовна освіта (англійська)	3
Математика	Математика	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі, мовно-літературна)		3
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Технологічна	Трудове навчання	1
Інформатична	Інформатика	1
Фізкультурна	Фізична культура	3
Усього		24
Варіативний складник		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		
Українська мова та читання		0,5
Математика		0,5
Загальнорічна кількість навчальних годин		770
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25

Директор ЗПШ «Барвінок»

Альбіна ЛИСЕНКО

Запорізька початкова школа «Барвінок»
Запорізької міської ради
Робочий навчальний план на 2023/2024 н.р.

1. Мова викладання – українська
2. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. Розроблена під керівництвом Савченко О.Я. та затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 №743

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		3-А			
		Інклюзивне навчання Дитина 1	Інклюзивне навчання Дитина 2	Інклюзивне навчання Дитина 3	
Інваріантний складник					
Мовно-літературна, у тому числі:	Українська мова і література	7			
	Іншомовна освіта (англійська)	3			
Математика	Математика	5			
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі, мовно-літературна)		3			
Мистецька	Музичне мистецтво	1			
	Образотворче мистецтво	1			
Технологічна	Трудове навчання	1			
Інформатична	Інформатика	1			
Фізкультурна	Фізична культура	3			
Усього		25			
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять					
Українська мова і література		0,5			
Математика		0,5			
Загальнорічна кількість навчальних годин		805			
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23			
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26			
Інклюзивне навчання					
Розвиток та корекція емоційно-вольової сфери, когнітивних процесів			1	2	2
Корекція розвитку			1	1	2
Корекція порушень опорно-рухового апарату					
Корекція пізнавальних інтересів					
Корекція розвитку мовлення				1	2

Запорізька початкова школа «Барвінок»
Запорізької міської ради
Робочий навчальний план на 2023/2024 н.р.

1. Мова викладання – українська
2. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. Розроблена під керівництвом Савченко О.Я. та затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 №743

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		3-Б			
			Інклюзивне навчання Дитина 1	Інклюзивне навчання Дитина 2	Інклюзивне навчання Дитина 3
Інваріантний складник					
Мовно-літературна, у тому числі:	Українська мова і література	7			
	Іншомовна освіта (англійська)	3			
Математика	Математика	5			
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі, мовно-літературна)		3			
Мистецька	Музичне мистецтво	1			
	Образотворче мистецтво	1			
Технологічна	Трудове навчання	1			
Інформатична	Інформатика	1			
Фізкультурна	Фізична культура	3			
Усього		25			
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять					
Українська мова і література		0,5			
Математика		0,5			
Загальнорічна кількість навчальних годин		805			
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23			
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26			
Інклюзивне навчання					
Розвиток та корекція емоційно-вольової сфери, когнітивних процесів			1	1	2
Корекція розвитку				2	2
Корекція порушень опорно-рухового апарату					

Корекція пізнавальних інтересів				
Корекція розвитку мовлення		3	1	2

Директор ЗПШ «Барвінок»

Альбіна ЛИСЕНКО

Запорізька початкова школа «Барвінок»
Запорізької міської ради
Робочий навчальний план на 2023/2024 н.р.

1. Мова викладання – українська
2. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. Розроблена під керівництвом Савченко О.Я. та затверджена наказом МОН України 12.08.2022 №743

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		3-В		
			Інклюзивне навчання Дитина 1	Інклюзивне навчання Дитина 2
Інваріантний складник				
Мовно-літературна, у тому числі:	Українська мова і література	7		
	Іншомовна освіта (англійська)	3		
Математика	Математика	5		
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі, мовно-літературна)		3		
Мистецька	Музичне мистецтво	1		
	Образотворче мистецтво	1		
Технологічна	Трудове навчання	1		
Інформатична	Інформатика	1		
Фізкультурна	Фізична культура	3		
Усього		25		
Варіативний складник				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять				
Українська мова і література		0,5		
Математика		0,5		
Загальнорічна кількість навчальних годин		805		
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23		
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26		
Інклюзивне навчання				
Розвиток та корекція емоційно-вольової сфери, когнітивних процесів			2	2
Корекція розвитку			2	2
Корекція порушень опорно-рухового апарату				
Корекція пізнавальних інтересів				
Корекція розвитку мовлення			2	2

Запорізька початкова школа «Барвінок»

Запорізької міської ради

Робочий навчальний план на 2023/2024 н.р.

1. Мова викладання – українська
2. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. Розроблена під керівництвом Савченко О.Я. та затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 №743

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		4-А			
			Інклюзивне навчання Дитина 1	Інклюзивне навчання Дитина 2	Інклюзивне навчання Дитина 2
Інваріантний складник					
Мовно-літературна, у тому числі:	Українська мова і література	7			
	Іншомовна освіта (англійська)	3			
Математика	Математика	5			
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі, мовно-літературна)		3			
Мистецька	Музичне мистецтво	1			
	Образотворче мистецтво	1			
Технологічна	Трудове навчання	1			
Інформатична	Інформатика	1			
Фізкультурна	Фізична культура	3			
Усього		25			
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять					
Українська мова і література		0,5			
Математика		0,5			
Загальнорічна кількість навчальних годин		805			
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23			
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26			
Інклюзивне навчання					
Розвиток та корекція емоційно-вольової сфери, когнітивних процесів			2	2	1
Корекція розвитку			2	2	2

Корекція порушень опорно-рухового апарату				
Корекція пізнавальних інтересів				
Корекція розвитку мовлення		2	2	2

Директор ЗПШ «Барвінок»

Альбіна ЛИСЕНКО

Запорізька початкова школа «Барвінок»

Запорізької міської ради

Робочий навчальний план на 2023/2024 н.р.

1. Мова викладання – українська
2. Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти. Розроблена під керівництвом Савченко О.Я. та затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 №743

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		4-Б	
			Інклюзивне навчання Дитина 1
Інваріантний складник			
Мовно-літературна, у тому числі:	Українська мова і література	7	
	Іншомовна освіта (англійська)	3	
Математика	Математика	5	
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі, мовно-літературна)		3	
Мистецька	Музичне мистецтво	1	
	Образотворче мистецтво	1	
Технологічна	Трудове навчання	1	
Інформатична	Інформатика	1	
Фізкультурна	Фізична культура	3	
Усього		25	
Варіативний складник			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			
Українська мова і література		0,5	
Математика		0,5	
Загальнорічна кількість навчальних годин		805	
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	
Інклюзивне навчання			
Розвиток та корекція емоційно-вольової сфери, когнітивних процесів			2
Корекція розвитку			
Корекція порушень опорно-рухового апарату			
Корекція пізнавальних інтересів			
Корекція розвитку мовлення			2

Директор ЗПШ «Барвінок»

Альбіна ЛИСЕНКО

дошкільний підрозділ

Пояснювальна записка

Освітня програма дошкільного підрозділу розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти і здійснюється за освітніми програмами «Українське дошкілля» (ясельні групи); «Стежинки у Всесвіт» (садові групи) та передбачає організацію освітнього процесу в умовах воєнного стану з забезпеченням якості освіти та моніторингу освітнього процесу.

Освітня програма зорієнтована на:

- збереження культури дитинства, як своєрідного, унікального простору, що є особливим періодом життя людини – народження особистості, створення її внутрішнього світу, виникнення зв'язків із зовнішнім світом;
- сприяння пізнанню та «виращуванню» дитиною цінності свого «Я» (фізичного, когнітивного, соціального, духовного тощо);
- забезпечення умов для розвитку фізичної культури та збереження здоров'я дитини;
- всебічну підготовку дитини до школи, надання рівних шансів для вступу у початкову ланку Нової української школи, забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою;
- створення умов для соціально-емоційного благополуччя й адаптації кожної дитини в соціумі дорослих та однолітків шляхом засвоєння культурно-комунікативних засобів спілкування.

Основними формами організованої освітньої діяльності дошкільників є інтегровані заняття, групові предметні заняття, індивідуально-групові заняття з різної пізнавальної та продуктивної спрямованості залежно від віку дітей; організовані ігри різних видів, спостереження, прогулянки, дослідно-експериментальна, художньо-продуктивна, театралізована діяльність. Зайнятість дітей за цими формами рівномірно розподіляється протягом їх перебування в закладі з урахуванням віку, працездатності в різний час, можливості поєднання з іншими видами діяльності відповідно до завдань освітнього процесу.

Форма організації освітнього процесу в цьому навчальному році: дистанційна. З метою надання інформаційно-освітніх та психолого-педагогічних послуг, організовано взаємодію з батьками за допомогою створених спільнот в соціальних мережах Telegram, Messenger, Viber, електронної платформи Google Classroom, YouTube тощо.

Освітня програма розроблена на виконання таких нормативно – правових документів:

Напрямок діяльності	Нормативно-правові документи
<p>Діяльність закладу дошкільної освіти</p>	<p>Стаття 11 Закону України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 №2628-III</p> <p>Положення про заклад дошкільної освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 №305 у редакції постанови КМУ від 27.01.2021 №86)</p> <p>Професійний стандарт «Вихователь дошкільної освіти» (наказ Міністерства економіки України від 19.10.2021 №86)</p> <p>Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік (лист МОН від 07.07.2021 №1/9-344)</p> <p>Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022-2023 навчальному році (додаток до листа МОН від 27.07.2022 №1/8504-22)</p> <p>Щодо організації роботи закладів дошкільної освіти під час карантину (лист МОН від 23.04.2020 №1/9-219)</p> <p>Про надання інформації (лист МОН від 15.03.2022 №1/3463-22)</p> <p>Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні (лист МОН від 02.04.2022 №1/3845-22)</p> <p>Щодо безкоштовного харчування дітей в закладах дошкільної освіти, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, або з числа внутрішньо переміщених осіб (22.01.2021 №1-9/50)</p> <p>Санітарний регламент для дошкільних навчальних закладів (затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234), зі змінами.</p>
<p>Діяльність методичного кабінету</p>	<p>Примірне положення про методичний кабінет закладу дошкільної освіти (наказ МОН від 16.04.2018 № 372)</p>
<p>Організація освітнього процесу</p>	<p>Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності (наказ МОН України від 20.04.2015 № 446)</p> <p>Інструктивно-методичні рекомендації «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах» (від 02.09.2016 №1/9-454)</p> <p>Інструктивно-методичні рекомендації «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах» (від 02.09.2016 №1/9-456)</p> <p>Щодо організації роботи дошкільних навчальних закладів по ознайомленню дітей із народними традиціями, святами та обрядами (лист МОН від 20.10.2016 №1/9-561)</p>

	<p>Інструктивно-методичні рекомендації щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти (лист МОН від 19.04.2018 №1/9-249)</p> <p>Методичні рекомендації щодо комунікації з дітьми дошкільного віку з родин учасників ООС/АТО, внутрішньо переміщених осіб та організації взаємодії з їхніми батьками (лист МОН від 12.12.2019 №1/9-766)</p> <p>Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні (лист МОН від 29.03.2022 №1/3737-22)</p> <p>Про методичні рекомендації «Перша психологічна допомога». Алгоритм дій (лист МОН від 04.04.2022 №1/3872-22)</p> <p>Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641(Наказ МОН від 06.06.2022 №527)</p>
Зміст освітньої роботи з дітьми	<p>Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) (наказ МОН 12.01.2021 №33)</p> <p>Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти (лист МОН від 16.03.2021 №1/9-148)</p> <p>Щодо освітніх програм у закладах дошкільної освіти (лист МОН від 09.12.2019 №1/9-750)</p>
Моніторинг якості освіти	<p>Порядок проведення моніторингу якості освіти (наказ МОН від 16.01.2020 №54)</p> <p>Про затвердження уніфікованої форми акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері освіти (наказ МОН від 05.08.2019 №1070)</p> <p>Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти (наказ Державної служби якості освіти України від 30.11.2020 №01-11/71)</p> <p>щодо організації медико-педагогічного контролю на заняттях з фізкультури в закладах дошкільної освіти (лист МОН від 12.12.2019 № 1/9-765)</p>
Тарифікаційний список педагогічних працівників	<p>Щодо педагогічного навантаження практичного психолога закладу дошкільної освіти комбінованого типу зі спеціальними та інклюзивними групами (лист МОН від 09.11.2020 №6/1340-20)</p> <p>Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин (Закон України від 01.07.2022 32352-IX)</p>
Атестація педагогічних працівників	<p>Стаття 32 Закону України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 32628-III</p> <p>Типове положення про атестацію педагогічних працівників (наказ МОН від 06.10.2010 №930)</p>

<p>Підвищення кваліфікації педагогічних працівників</p>	<p>Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (постанова КМУ від 21.08.2019 №800)</p> <p>Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) (наказ МОН від 31.03.2021 №397)</p> <p>Про затвердження типових програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників (наказ МОН від 23.04.2021 №457)</p>
<p>Безпека життєдіяльності</p>	<p>«Порядок реагування на випадки булінгу (цькування)» та «Порядок застосування заходів виховного впливу», затвержені наказом Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 за № 11/34394.</p> <p>Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти» (лист МОН від 14.02.2019 №1/11-1491)</p> <p>Методичні рекомендації щодо проведення просвітницької роботи з учасниками освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з питань уникнення враження мінами, вибухонебезпечними предметами та ознайомлення з правилами поведіння в надзвичайних ситуаціях (лист МОН від 25.04.2022 №1/4428-220)</p>

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі засад інтеграції, міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, використання яких посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування цілісного світогляду. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення вихованців до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Цілі та задачі освітньої діяльності закладу

МЕТА діяльності закладу: забезпечення єдиної лінії розвитку особистості дошкільник; формування духовної культури та цілісних світоглядних уявлень у дитини на етапах дошкільного дитинства.

Пріоритетні завдання діяльності:

- створення умов для здобуття якісної освіти в умовах навчально-виховного комплексу;
- формування у дітей основ культури споживання та екологічної свідомості через впровадження ідей освіти для сталого розвитку;
- сприяння формуванню у дошкільників лідерських якостей особистості;
- формування світогляду дошкільників засобами художнього слова;
- оптимізація взаємодії з батьками;
- модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу.

Завдання, над яким працюватиме дошкільний підрозділ ЗПШ «Барвінок» у 2023-2024 н.р

- 1 Оптимізувати рухову активність дітей за допомогою нетрадиційного фізкультурного обладнання.
- 2 Стимулювати розвиток пізнавальної активності під час використання мультисенсорного підходу до організації освітнього процесу.
- 3 Упровадити в освітній процес цикл соціоігрових проєктів морально-етичного змісту за допомогою творів В.О.Сухомлинського.
- 4 Продовжити роботу з національно-патріотичного виховання під час формування у дітей природничо-екологічної компетентності через взаємодію з природним довкіллям Запорізького краю.

Завдання на літній період 2024р.:

1. Збереження та зміцнення здоров'я, формування основ здорового способу життя дошкільнят, активної життєвої позиції щодо власного життя та власної безпеки.
2. Формування екологічної компетентності дошкільника за освітньою лінією «Дитина в природному довкіллі».

Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій

Дошкільний підрозділ працює за 12-годинним режимом роботи: 7:00 – 19:00 (дистанційно) і має у своєму складі шість вікових груп:

- 1 група раннього віку (від 2-х до 3-х років: «Ведмежата»);
- 1 група різновікова (від 3-х до 5-х років: «Колобок»);
- 1 група молодшого дошкільного віку (від 3-х до 4-х років: «Метелики»);
- 1 група середнього дошкільного віку (від 4-х до 5-ти років: «Капітошка»);
- 2 групи старшого дошкільного віку (від 5-ти до 6-ти років: 6-А – «Бджілка», 6-Б – «Совенята»).

Навчальний рік у дошкільному підрозділі розпочинається 1 вересня і закінчується 31 травня. З 1 червня до 31 серпня проводиться літній період.

Щоденна кількість і послідовність занять для дітей в дошкільному підрозділі визначається розкладом, складеним відповідно до Комплексної освітньої програми «Стежинки у Всесвіт» з урахуванням наказу МОН України від 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Тривалість одного заняття (при офлайн): у першій молодшій групі – 10 хвилин, у молодшій – 15 хвилин, у середній – 20 хвилин, у старшій – 25 хвилин. Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин. При організації освітнього процесу в режимі онлайн дотримуватись вимог Санітарного регламенту (розділ 12, пункт 9.).

У 2023-2024 навчальному році всі педагоги в своїй роботі будуть використовувати такі інноваційні методики та технології, як:

- «Мнемотехніка»
- Методика розвитку творчих здібностей на заняттях з малювання. Автор – Шульга Л.;
- Пальчикові ігри

Створення сприятливого середовища в закладі включає в себе розумну, доцільну, естетичну організацію простору і його елементів: дитячі іграшки, дитячі меблі, дитячі книжки, дитячі малюнки тощо. В групових кімнатах простір поділено на окремі осередки, які пов'язані між собою: ігровий, пізнавальний, естетичний (художній), куточок природи і трудового виховання, спортивний, куточок усамітнення.

Наповненість осередків перед початком навчального року змінюється згідно з віковими особливостями дітей конкретної групи. Пов'язано це з тим, що матеріали, складність та доступність їх утримання повинні відповідати сьогodнішнім закономірностям та особливостям розвитку дітей даного конкретного віку і враховувати ті особливості зон розвитку, які характерні знову ж таки сьогodні кожній окремій дитині.

Компоненти розвиваючого предметного середовища в закладі включають не тільки групові приміщення, а і музично-спортивний зал та територію дошкільного підрозділу, де знаходяться прогулянкові майданчики з навісними павільйонами, спортивний майданчик, квітники, городи.

Співпраця з родинами вихованців

Питання взаємодії закладу і сім'ї знаходиться в полі зору учасників освітнього процесу. Розуміння того, що саме в сім'ї закладається фундамент повноцінного фізичного і психічного розвитку дитини, спонукає дошкільний заклад до пильного вивчення запитів, потреб і вимог сучасної сім'ї, тобто, до тісної взаємодії закладу і родини.

В основі взаємодії – співробітництво, яке базується на принципах взаємоповаги. Пріоритетними напрямками роботи з батьками є:

- всебічне вивчення становища, статусу родини та моделі взаємодії з ними для здійснення диференційованого підходу;
- залучення батьків до співпраці у створенні належних умов для життєдіяльності та розвитку дітей;
- сприяння підвищенню психологічної та педагогічної компетентності батьків щодо розуміння закономірностей розвитку дитини, а також питань навчання і виховання дошкільнят;
- залучення батьків до активної участі в заходах, що проводяться в закладі, формування в них відчуття приналежності до колективу дитячого садка як однопідприємців і співників;
- формування усвідомленого розуміння батьками своєї відповідальності за максимальне забезпечення дитині повноцінного життя в майбутньому.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Внутрішній моніторинг якості освіти в дошкільному підрозділі здійснюватиметься відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 №54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти», методичного посібника «Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти» (за загальною редакцією Н.М.Шаповал, О.М.Кулик, Т.В.Киричук). Учасниками моніторингу в дошкільному підрозділі є всі суб'єкти освітнього процесу (педагоги, діти, батьки).

Методами моніторингу:

- статистичні обстеження;
- експертні опитування педагогів, дітей, батьків;

- вивчення документації педагогів;
- метод аналізу результатів педагогічної діагностики дітей;
- методи обробки та накопичення інформації;
- методи математичної статистики.

Об'єктами моніторингу в закладі:

- інформація про учасників освітнього процесу (педагогів, дітей, батьків), зокрема про стан їх здоров'я, соціальний захист, умови життя та виховання, рівень задоволення потреби в освітніх послугах;
- навчально-методичне, матеріально-технічне, нормативно-правове, кадрове забезпечення освітнього процесу;
- результати освітнього процесу (навчально-пізнавальної, творчої, ігрової діяльності дітей тощо).

Оцінювання рівня розвитку дітей дошкільного віку проводиться 2 рази на рік (I та II півріччя): 1-е оцінювання – вересень, 2-е оцінювання – травень (за умови припинення дії воєнного стану).

Сучасна якісна модель дошкільної освіти передбачає побудову індивідуального освітнього шляху для кожної дитини, створення оптимальних умов для її гармонійного природного розвитку. Систематичне відстеження (моніторинг) динаміки змін у розвитку дошкільників допомагає визначати необхідні методи надання їм допомоги за кожною освітньою лінією, а також вносити корективи в освітній процес, як індивідуально для кожної дитини, так і всієї групи в цілому.

Результати освітньої діяльності педагогів закладу з формування у дітей компетентностей будуть визначатись шляхом проведення моніторингових досліджень:

Назва групи	Форма дослідження	Інструментарій
«Метелики» (діти віком від 3 до 4 років)	Педагогічна діагностика, моніторинг:	- дидактичні ігри та вправи; - розвивальні ігри; - міні-заняття з окремими дітьми; - спостереження за дітьми (безпосередні, опосередковані); - бесіда з дітьми (як допоміжний метод); - вивчення продуктів праці дошкільнят (малювання, ліплення, аплікації, конструювання, художньої праці, мовленнєвої творчості тощо); - контрольні зрізи рівнів знань та умінь дітей з різних розділів програми (початкові зрізи - у вересні, підсумкові зрізи - у квітні-травні); - контрольні та підсумкові заняття
«Капітошка» (діти віком від 4 до 5 років)	Педагогічна діагностика, моніторинг	- дидактичні ігри та вправи; - розвивальні ігри; - вивчення листків здоров'я кожної дитини; - анкетування (опитування) батьків; - аналіз мовлення батьків і рідних дитини; - міні-заняття з окремими дітьми; - спостереження за дітьми (безпосередні, опосередковані);
«Бджілка», «Совенята» (діти віком від 5 до 6 років)	Педагогічна діагностика, моніторинг:	- дидактичні ігри та вправи; - розвивальні ігри; - міні-заняття з окремими дітьми; - спостереження за дітьми (безпосередні, опосередковані); - бесіда з дітьми (як допоміжний метод); - вивчення продуктів праці дошкільнят

		(малювання, ліплення, аплікації, конструювання, художньої праці, мовленнєвої творчості тощо); - контрольні зрізи рівнів знань та умінь дітей з різних розділів програми (початкові зрізи - у вересні, підсумкові зрізи - у квітні-травні); - контрольні та підсумкові заняття;
--	--	--

Висновок про готовність дитини 6-7 років до школи можна зробити на основі вивчення таких компонентів готовності, як:

Психофізіологічний розвиток:

- має зрілі мозкові структури та функції;
- характерною є відносна стабільність та рухливість нервової системи;
- проявляє достатню рухову активність;
- проявляє умілість рук, практичну вправність;
- здорова, не має хронічних хвороб;
- володіє основними гігієнічними навичками;
- знає свою статеву належність, усвідомлює її незмінність, розуміє, чим відрізняється від представників протилежної статі;
- володіє основами безпеки життєдіяльності;
- працездатна, утомлюється лише після чималого навантаження;
- користується як провідною правою/лівою рукою;
- не заїкається і не має інших невротичних проявів.

Інтелектуальний розвиток:

- володіє елементарною системою знань про основні предмети і явища навколишнього світу та саму себе, а також деякими простими поняттями;
- уміє концентрувати увагу, виконує вимогу за інструкцією дорослого;
- диференційовано сприймає різноманітну інформацію (візуальну, аудіальну, тактильну);
- здійснює елементарні операції аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, класифікації;
- усвідомлює основні зв'язки між явищами;
- має розвинене логічне запам'ятовування — добре запам'ятовує і відтворює;
- встановлює логічну послідовність подій;
- відтворює зразок на вимогу;
- робить припущення, висуває гіпотези, виявляє елементи креативності;
- розрізняє звуки мовлення, зіставляє їх з буквами, синтезує звуки у слова; знаходить потрібні слова для вираження думки, використовує складні речення;
- диференціює числа, додає і віднімає у межах 10, визначає найпростіші зміни цифрових рядів;
- розрізняє реальне й уявне, зовнішнє і внутрішнє;
- знає деякі основи початкових наукових знань.

Мотиваційний розвиток:

- хоче йти до школи;
- вирізняється високою допитливістю — розвинена пізнавальна мотивація;
- може поступитися «хочу» заради «необхідно», відмовитися від бажаного на користь соціально важливого;
- має сформовану мотивацію досягнення, прагне досягти успіху;
- свідомо й відповідально ставиться до майбутнього шкільного життя;
- зацікавлено ставиться до спілкування з новими дорослими та однолітками;
- у соціально прийнятний спосіб самореалізовується, самостверджується;
- має сформовану первинну систему матеріальних і духовних потреб.

Емоційний розвиток:

- переживає глибоко, виражає почуття щиро, яскраво;
- сприйнятлива, диференціює емоційно-смісловий характер зовнішніх впливів, чутлива до нього;
- знає основні емоції, особливості їх вираження мімікою, жестами, діями, тональністю голосу;
- адекватно виражає свої ставлення, настрої, стан;
- утримується від імпульсивних реакцій, негативних емоцій;
- чутлива до значущих людей, виявляє чуйність, намагається бути суголосною стану та настрою інших;
- оптимістично ставиться до проблем і складностей, має сформоване почуття гумору;
- володіє елементарною емоційною культурою, самовиражається у соціально прийнятний спосіб.

Розвиток вольової сфери:

- свідомо приймає та утримує мету, діє цілеспрямовано;
- концентрує увагу на завданні, певний час не відволікається;
- мобілізує себе на розв'язання завдання;
- розраховує на власні сили, розмірковує і поводить самостійно;
- звертається по допомогу лише в разі об'єктивної необхідності;
- конструктивно розв'язує проблеми, долає труднощі;
- доводить розпочате до кінця;
- може відстояти власну думку;
- визнає свої помилки;
- дотримується своїх обіцянок.

Соціальний розвиток:

- приймає соціальний статус школяра, усвідомлює його важливість;
- відкрита контактам, комунікабельна;
- прихильно, доброзичливо ставиться до рідних, знайомих, товаришів;
- уміє налагоджувати взаємодію, працювати в команді;
- узгоджує індивідуальні інтереси з груповими;

- реалізує основні моральні принципи, прагне дотримуватися в поведінці та діяльності соціальних норм і правил;
- намагається уникати конфліктів, дружелюбно розв'язує спірні питання, може дійти згоди, домовитися;
- орієнтується в поведінці на вимогу дорослого та на совість як внутрішню етичну інстанцію;
- усвідомлює межі схвалюваної і соціально неприйнятної поведінки;
- має більш-менш адекватну самооцінку;
- поважає себе та інших;
- має сформований абрис дитячого світогляду, елементарну систему ставлень.

Зміст освітнього процесу в дошкільному підрозділі у 2023-2024 навчальному році спрямовано на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента:

Освітній напрям	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	Передбачає: - сприяння розвитку стійких позитивних мотивів у дітей під час виконання культурно-гігієнічних навичок та навичок із самообслуговування; - формування та підтримка інтересу до правил безпеки життєдіяльності та навичок здоров'язбережувальної поведінки; - формування ціннісних уявлень про здоров'я, розуміння значення здорового способу життя для людини; - сприяння закріпленню навичок здоров'язбережувальної поведінки дитини як в організаційних формах, так і в повсякденному житті.
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	Передбачає: Пізнання дитиною навколишнього світу засоби сенсорної системи (зір, слух, нюх, дотик, смак); Опанування математичних понять та дій (кількість, форма, величина, простір, час, лічба, вимірювання, обчислення), логічних операцій, дослідження об'єктів довкілля. Накопичення дитиною сенсорномоторного досвіду, сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.
Дитина в природному довкіллі	Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля. Природнича освіченість передбачає наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримання правил природокористування.
Гра дитини	Передбачає: розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до

	пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.
Дитина в соціумі	Передбачає: формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає умінь узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства
Мовлення дитини	Передбачає: засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомішим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.
Дитина в світі культури	Передбачає: формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.

**Орієнтовний розподіл занять на тиждень
(за умови припинення дії правового режиму військового стану)**

Види діяльності за освітніми лініями	Кількість занять на тиждень за віковими групами			
	Зр.ж.	4 р.ж., різновікова	5-А, 5-Б	6 р.ж.
Ознайомлення із соціумом:	1	2	3	3
- ознайомлення з предметним довкіллям	1	1	1	1
- соціалізація (практичний психолог)	-	-	1	1
- основи безпеки життєдіяльності/гендерне виховання	-	0,5/0,5	0,5/0,5	0,5/0,5
Ознайомлення з природним довкіллям:	1	1	1	2
- ознайомлення з природним довкіллям	1	1	-	1
- ознайомлення з природним довкіллям + ліплення	-	-	1	1
Художньо-продуктивна діяльність:	4	4	4	5
- музична	2	2	2	2
- малювання	1	1	1	1
- аплікація	0,5	0,5	1	1
- ліплення	0,5	0,5	-	1
Сенсорний та логіко-математичний розвиток:	2	1	1	2
Сенсорний розвиток	1	-	-	-
Сенсорний розвиток + конструювання	1	-	-	-
Логіко-математичний розвиток + конструювання	-	1	1	1
Економічна освіта	-	-	-	1
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування:	2	3	3	3
- рідне мовлення	1	1	1	1
- навчання грамоти/підготовка руки до письма	-	1	1	1
- художньо-мовленнєва діяльність	1	1	1	1
Здоров'я та фізичний розвиток	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	12	15
Навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	1,4	2,45	4,0	6,15

Спеціальна організована діяльність д/п ЗПШ «Барвінок» під час дистанційного навчання на 2023 – 2024 навчальний рік

	3	Різновікова	4	5	6-А	6-Б
Понеділок	1.Художньо-мовленнєва діяльність 2.Фізкультура	1. Ознайомлення з предметним довідником 2. ОБЖД/гендерне виховання	1. Ознайомлення з предметним довідником 2. ОБЖД/гендерне виховання	1.Ознайомлення з предметним довідником 2. ОБЖД/гендерне виховання	1.Ознайомлення з предметним довідником + малювання 2. Музика	1.Ознайомлення з предметним довідником + малювання 2. Музика
Вівторок	1.Ознайомлення з природним довідником 2.Малювання	1.*Логіко-математичний розвиток + конструювання 2. Художньо-мовленнєва діяльність	1.*Логіко-математичний розвиток + конструювання 2. Художньо-мовленнєва діяльність	1.*Логіко-математичний розвиток + конструювання 2. Художньо-мовленнєва діяльність	1.*Логіко-математичний розвиток + конструювання 2. Ознайомлення з природним довідником	1.*Логіко-математичний розвиток + конструювання 2. Ознайомлення з природним довідником
Середа	1.Розвиток мовлення 2.Фізкультура	1.Розвиток мовлення 2.Аплікація/ліплення	1.Розвиток мовлення 2.Аплікація/ліплення	1. Навчання грамоти 2. Аплікація	1.Навчання грамоти 2. ОБЖД/гендерне виховання	1.Навчання грамоти 2. ОБЖД/гендерне виховання
Четвер	1.Сенсорика 2. Ознайомлення з предметним довідником + аплікація/ліплення	1.Музика 2. Навчання грамоти	1.Музика 2. Навчання грамоти	1 . Розвиток мовлення + малювання 2. Музика	1 Розвиток мовлення 2. Ліплення 3.Фізкультура	1 Розвиток мовлення 2. Ліплення 3.Фізкультура
П'ятниця	1.Музика 2.Сенсорика + конструювання	1. Ознайомлення з природним довідником + малювання 2.Фізкультура	1. Ознайомлення з природним довідником + малювання 2.Фізкультура	1. *Ознайомлення з природним довідником + ліплення 2. Фізкультура	1. Художньо-мовленнєва діяльність + аплікація 2. Економічна освіта	1. Художньо-мовленнєва діяльність + аплікація 2. Економічна освіта

Примітка: * - інтегровані заняття: ОБЖД/гендер. + малювання; художньо мовленнєва діяльність + малювання (ліплення, конструювання)

Опис та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Відповідно частини 3 ст. 41 Закону України «Про освіту» у дошкільному закладі розроблено положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (схвалено педагогічною радою закладу (протокол №1 від 31.08.2021 року).

Внутрішня система забезпечення якості освіти закладу включає:

- критерії, правила та процедури оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі освіти;
- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності. До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти: постійне та послідовне підвищення якості освіти, показників освітньої діяльності та освітніх процесів у дошкільному підрозділі.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

1. Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів у дошкільному закладі.
2. Здійснення моніторингу показників освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі та оцінка їх динаміки.
3. Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.
4. Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 №54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти».

Права та обов'язки здобувачів освіти

Здобувачі освіти мають право на:

- розвиток, навчання та виховання;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів розвитку;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- безпечні та нешкідливі умови перебування в закладі;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись принципу академічної доброчесності та досягти результатів розвитку, передбачених стандартом освіти - Базовим компонентом дошкільної освіти України;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку.

Здобувачі освіти мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу (Статут Запорізької початкової школи «Барвінок» Запорізької міської ради).